

Biblióra 2022. május 3.

– az igemagyarázat összefoglalása –

Ószövetségi igeszakasz: 2Sámuel 21,1-14

A gibeóniak bosszút állnak Saul utódain

1 Dávid idejében egyszer éhínség volt három egymás utáni évben. Amikor Dávid kérdést intézett az Úrhoz, ezt mondta neki az Úr: Saul és vérengző háza népe miatt van ez, mivel megölette a gibeóniakat. **2** Hívatta tehát a király a gibeóniakat, és beszélt velük. A gibeóniak ugyanis nem Izráel fiai közül valók voltak, hanem az emóriaiak maradékai, akikkel esküvel kötöttek szövetséget Izráel fiai. Saul azonban a kiirtásukra törekedett Izráel és Júda iránti buzgalmában. **3** Dávid ezt kérdezte a gibeóniaktól: Mit tegyek értetek, és mivel engeszteljelek ki, hogy áldjátok az Úr örökségét? **4** A gibeóniak így feleltek neki: Nem követelünk mi Saultól és a háza népétől sem ezüstöt, sem aranyat, és nem kívánhatjuk, hogy megöljenek valakit Izráelben. De Dávid megkérdezte: Mit gondoltok mégis, mit tegyek értetek? **5** Ők ezt felelték a királynak: Annak az embernek, aki ki akart irtani, és meg akart semmisíteni bennünket, hogy sehol se maradhassunk meg Izráel területén, **6** annak a fiai közül adjanak ki nekünk hét férfit, hogy fölakasszuk őket az Úr előtt, az Úr választottjának, Saulnak Gibeájában. A király így felelt: Kiadom őket. **7** A király azonban megkímélte Mefibósetet, Saul fiának, Jónátánnak a fiát, mert esküvel kötött szövetséget az Úr előtt Dávid és Jónátán, Saul fia. **8** Viszont elfogatta a király Ricpának, Ajjá leányának a két fiát, akiket az Saulnak szült, Armónit és Mefibósetet; továbbá Míkalnak, Saul leányának az öt fiát, akiket ő Adriélnek, a mehólái Barzillaj fiának szült. **9** Ezeket a gibeóniak kezébe adta, akik fölakasztották őket a hegyen az Úr előtt. Így estek áldozatul egyszerre heten. Az aratás első napjaiban kellett meghalniuk, az árpaaratás kezdetén. **10** Ricpá, Ajjá leánya azonban fogott egy zsákruhát, készített belőle magának a kősziklán egy sátrat az aratás kezdetén, és ott maradt mellettük, amíg az őszi esők el nem kezdték áztatni őket. Nem engedte, hogy hozzájuk férjenek nappal az égi madarak, éjjel pedig a mezei vadak. **11** Dávidnak azonban jelentették, hogy mit tett Ricpá, Ajjá leánya, Saul másodfelesége. **12** Akkor Dávid elment, és elhozatta Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait Jábés-Gileád polgáraitól; ők ugyanis ellopták azokat Bét-Seán teréről, ahol fölakasztották őket a filiszteusok, miután megverték Saul a Gilbóa-hegyen. **13** Elhozták tehát onnan Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait, és összeszedték azoknak a csontjait is, akiket most akasztottak föl. **14** Azután eltemették Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait Benjámin földjén, Célában, apjának, Kísnek a sírjába. Mindent megtettek, amit a király parancsolt. Ezután megkönyörült Isten az országon.

Kedves Testvéreim,

Dávid királysága és az ország állapota is megszilárdult. Mégis, problémák jelentkeztek. Hiszen az éhínség, különösen háromszor egymás után azt jelzi, hogy valami nincs rendben. Valamit fel kell tární és rendezni Istennel, hiszen a szárazság, éhínség az Ő figyelmeztető, fenyegető eszköze népe életében. Nem lehet tehát „véletlen”, hogy egymás után háromszor van éhínség. Ezt ismeri fel Dávid is és nem fogja az időjárásra, hanem kezdi keresni az okát annak, hogy mi is történt. Ugyanis tudnunk kell, hogy Istennél a bűnök nincsenek elfelejtve és nem évülnek el. Olykor hosszú időn, generációkon keresztül húzódnak rendezetlen dolgok, amit Isten előhoz, mint itt is, mert rendezésre vár.

Lényeges meglátnunk, hogy amikor Dávid, felismeri, hogy az Úr keze van a dologban, megkérdezi Őt. „Dávid kérdést intézett az Úrhoz” – olvassuk. Mert Tőle kell megkérdezni, nem pedig a maga elgondolására vagy logikájára hagyatkozni. Megkérdezzük-e mi is, ha úgy tapasztaljuk, hogy mintha Isten akadályozna valamiben, mintha megvont volna tőlünk valamit – szóval, ha felismerjük, hogy valami oda került közénk és Isten közé, megkérdezzük-e Tőle, illetve Tőle kérdezzük-e meg?

Isten válaszolt Dávidnak. A válasz pedig egy régen és más által elkövetett bűnt jelöl meg. Még Saul idejében történt az eset – amiről egyébként a Szentírás nem tudósít más helyen – hogy sérelem érte a gibeonitákat. Ők voltak az a nép, amely annak idején, amikor a honfoglaláskor ki kellett irtani minden őslakos népet, csellel megtévesztette Józsuét és a véneket, ők hittek nekik és meggondolatlanul meg is esküdtek arra, hogy életben hagyják őket. Isten előtt ez az eskü érvénybe is lépett, és maradt azóta is. Ezt az esküt szegte meg Saul – *„Saul és vérengző háza népe miatt van ez, mivel megölette a gibeóniakat”*.

„Saul azonban a kiirtásukra törekedett Izráel és Júda iránti buzgalmában.” Félelmetes látni, hogy amit Saul buzgóságnak gondolt, arról Isten azt mondja, hogy vérengzés. Saul buzgósága ugyanis nem Isten tiszteletéből, vagy dicsősége féltéséből fakadt, hiszen elég korán önállósította magát Tőle... ez csak valami emberi indulatból fakadó buzgóság volt, nem tiszta és végképp nem Istennek tetsző szándékkal. Való igaz, hogy *Isten népe tetteit nem irányíthatja a nacionalizmus, csak az Isten akaratához való hűség. Saulnak éppen „Izráelért és Júdáért” kellett volna megtartani az esküt. Isten ugyanis nemcsak Izráel, hanem a pogányok igazsága felett is örökösdi.* Látjuk, Isten előtt ez nem maradhat következmények nélkül. Mert lehet hamisan is buzgólkodni úgymond *„az Úrért”*. Ez sohasem épít és nem jelent áldást, hanem esetleg, amint itt is látjuk, súlyos örökséget a következő nemzedék számára. Ez visszaélés az Ő nevével, amiért majd fizetni kell – másoknak.

Tehát Saul vétkezett – de a bűn rendezetlen maradt, és az egész népet érintette. Isten törvénye nem hagyta következmények nélkül a vérontást. *„Ne szentségtelenítsétek meg azt a földet, amelyen laktok, mert a vér megszentelésteleníti a földet, és a földnek nem lehet engesztelést szerezni a rajta kiontott véreért, csak annak a vérevel, aki kiontotta.”* (4M 35,33) Értelmetlen az érvelés, hogy ez Saul bűne volt, miért mi igyuk meg a levét, vagy bármi ehhez hasonló. Rendezni kell, mégpedig az Úrért és a népéért.

Dávid nagyon jól érzékeli a helyzetet, amikor a gibeóniakkal tárgyalni kezd erről. *„Mit tegyek értetek, és mivel engeszteljelek ki, hogy áldjátok az Úr örökségét?”* Dávid szerette az Urat, és nagyon jól felismerte, hogy a gibeóniak személyes veszteségén túl, az Ő nevét és tiszteletét érte sérelem. Van itt tehát egy lelki veszteség is, amely arra vonatkozna, hogy nem igazak az Úr ígéretei. Mert nem mindegy, hogy áldják vagyátkozzák az Úr nevét. Ő pedig most hozta el annak az idejét, hogy ez a régi vétek elrendeződjön.

„Annak az embernek, aki ki akart irtani, és meg akart semmisíteni bennünket, hogy sehol se maradhassunk meg Izráel területén, annak a fiai közül adjanak ki nekünk hét férfit, hogy fölakasszuk őket az Úr előtt, az Úr választottjának, Saulnak Gibeájában.” Kemény, amit a gibeóniak kérnek, de nem ismeretlen az elégtételnek ez a módja (4M 25,4). Életért élettel kell fizetni, a hetes szám nyilván a teljességre utal, hogy ez elegendő elégtétel, és érthetően Saul vér szerinti leszármazottai azok, akik ennek áldozatul esnek. Nem Isten rendelte el, de hozzájárult ahhoz, hogy a gibeóniak saját törvényeik szerint kapjanak elégtételt a rajtuk esett sérelemért, hogy az Ő nevét ne érje gyalázat.

Dávidnak azonban gondja van Mefibósetre Jónátánért. De kiadja Ricpának, Ajjá leányának (2Sám 3,7-10) a két fiát és Saul idősebb lányának (1Sám 18,19 – Míkal itt nyilván elírás lehet) az öt fiát. Az árpaaratás kezdetén (április közepe) ölték meg őket, és ebben az esetben nem volt érvényes, hogy a holttestet naplementéig le kell venni és el kell temetni. Ezt a 7 férfit engesztelésül akasztották fel és nem lehetett őket eltemetni, amíg Isten ki nem engesztelődik, azaz meg nem érkezik az eső (leghamarabb júniusban vagy ősszel). Ezt a hosszú időt Ricpá anyai szeretetből fakadó cselekedete jellemzi, aki önfeláldozóan őrzi a holttesteket, hogy a tisztességes temetést és így nyugalmat biztosíthassa számukra. Hiszen a legnagyobb büntetésnek tartották, ha valakinek a holtteste vadállatok vagy madarak prédája lett.

Amikor megérkezett az eső és így Dávid bizonyosságot szerzett, hogy Isten kiengesztelődött az ország iránt, akkor ő is rendezett valamit. Elhozatta Jábes-Gileádból Saul és Jónátán maradványait és ezekkel együtt eltemettette az ősi családi temetkezési helyen. Ricpá így többet kapott, mint amit remélhetett, állhatatossága és hűsége megrendítő példája az anyai szeretetnek. Isten pedig megkönyörült az országon is.

Hálával gondolhatunk arra, hogy az Úr Jézus Krisztus áldozatáért Isten úgy engesztelődött ki irántunk, hogy nekünk már nem kell áldozatot hoznunk, hanem az övét hittel elfogadnunk.

Újszövetségi igeszakasz: Rm 7,14-25

A belső ember harca a benne lakó bűnnel

[14](#) Tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki, én pedig testi vagyok: a bűn rabszolgája. [15](#) Hiszen amit teszek, azt nem is értem, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök. [16](#) Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor elismerem a törvényről, hogy jó. [17](#) Akkor pedig már nem is én teszem azt, hanem a bennem lakó bűn. [18](#) Mert tudom, hogy énbennem, vagyis a testemben nem lakik jó, hiszen az akarat megvolna bennem a jóra, de nem tudom véghezvinni azt. [19](#) Hiszen nem azt teszem, amit akarok: a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok: a rosszat. [20](#) Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor már nem én teszem, hanem a bennem lakó bűn. [21](#) Azt a törvényt találom tehát magamban, hogy – miközben a jót akarom tenni – csak a rossza van lehetőségem. [22](#) Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, [23](#) de tagjaimban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaimban lévő törvényével. [24](#) Én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg ebből a halálra ítélt testből? [25](#) Hála legyen Istennek

a mi Urunk Jézus Krisztus által! Tehát én magam értelmekkel ugyan Isten törvényének szolgállok, testemmel azonban a bűn törvényének.

Kedves Testvéreim,

Ha az ember üdvössége hitből van és nem a törvényből, akkor hogyan kell a törvényt értékelni? Akkor a törvény bűn? Nem, a törvény jó, mert a bűnt bűnként leplezi le, hiszen a cselekvése nem egyezik a törvénnyel.

Ahogy ennek a szakasznak a címe is mondja, az emberben dúló belső harcról van itt szó. Mert a régi, a Krisztus nélküli természet küzd benne a bűn által, mert a törvény alatt levő ember ki van szolgáltatva a bűnnek, a bűn rabszolgája. Nem ura önmagának, annyira, hogy nem azt teszi, amit akar, hanem azt, amit gyűlöl, mert a benne lakó bűn cselekszik általa. Bizonyára ismerjük azt az állapotot, amikor nem azt tesszük, amit akarunk, hanem azt, amit nem szerettünk volna – és valóban ez egy belső törvény: *miközben a jót akarom tenni, csak a rosszra van lehetőségem*. Csupán az akarat áll rendelkezésemre, a végrehajtás már nem tőlem függ. Ez az ember alaphelyzete, állapota.

Nagy dolog eljutni oda, hogy ezt valaki felismerje. Ez azt jelenti, hogy tulajdonképpen már felébredt, mert már fáj neki a bűn, már tudatosan is tenni szeretne ellene. Ez pedig Isten Szentlelkének a munkája a szívben, mert Krisztus már rátalált. Az ember felismeri, hogy a bűn törvényszerűen jelen van az életében, és ő tehetetlen vele szemben. Amíg a tehetetlenség felismeréséig nem jut el valaki, addig megpróbál a saját erejéből boldogulni, cselekedni a törvényt, Isten akaratát. De ha már felismerte, akkor ott lehet a kérdés, kiáltás: *„Ó én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem ebből az állapotból?”* Micsoda fájdalmas felismerés ez! A megváltás után kiáltó ember kérdése ez. Nyomorult vagyok, tehetetlen, nem tudom magamat megszabadítani. Mert nem is lehet, emberi erővel nem megy.

Itt már nem is Mózes törvényéről, hanem egy belső törvényszerűségről van szó. Ebben halálra vagyok ítélve. Amikor ezzel szembesül, akkor ismeri fel igazán a kereszt titkát: De hála legyen Istennek, hogy adott szabadítót, az Úr Jézus Krisztust. Vele, Általa, ha Ő él bennem, már lehet győzni a bűn, a kísértés felett, mert Ő felszabadít a kiszolgáltatottságból. Az a kérdés, kinek az uralma alatt vagyok?